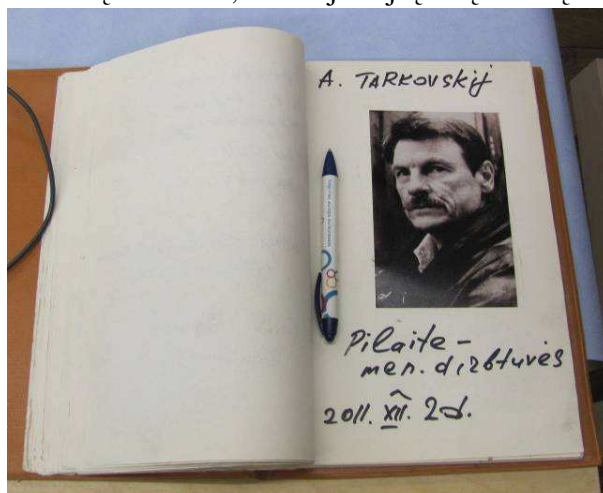

„Pilaitės bendruomenės“ pirmasis renginys „Beepart“ centre – vakaras skirtas režisieriui A. Tarkovskiui

Pilaitėje duris atvėrus „Beepart“ kūrybinėms dirbtuvėms, atsirado palankesnės sąlygos plėtoti pačią įvairiausią kultūrinę veiklą. „Pilaitės bendruomenė“ pasinaudojo tokia galimybe ir čia surengė pirmą kultūrinį renginį. Jis buvo skirtas ženkliam kinematografiui Andrejui Tarkovskiui. Gruodžio 2 d., ilgai brandinęs lietu, prapliupo dangus visoje Lietuvoje. Lietus neaplenkė ir Pilaitės, o vakarop priminė liūtį. Žinantys A. Tarkovskio kūrybą būtų nustebę, jei tokio lietaus nebūtų sulaukta. Lietus neprisdėjo prie gausesnio žiūrovų skaičiaus, bet atėjusieji į tokį vakarą turėjo ką veikti.

Nedidukė ir jauki židinyje kūrenamomis malkomis apšildoma salė vakaro dalyvius pasitiko Lietuvos sentikių kultūros ir švietimo asociacijos pirmininko, foto menininko, kino kūrėjo ir erudito Vasilijus Degtiariovo – Tarkovskių šeimos bičiulio – nuotraukomis. Jose šis visame pasaulyje garsus kino režisierius pačiomis įvairiausiais gyvenimo akimirkomis: vienas, su šeimos nariais, draugais ir bendraminčiais. Dėmesį kaustė gausi rusų kalba A. Tarkovskio gyvenimui ir kūrybai įprasminanti skirtinga literatūra.

Vakaras prasidėjo dokumentiniu filmu „Andrejaus Tarkovskio kryžiaus kelias“ (režisierius Denisas Trofimovas, 2007 metai).

*

Jame A. Tarkovskio bendražygiai: dar gyvi jo režisuotų filmų pagrindinių vaidmenų atlikėjai dalinasi prisiminimais apie šį genialų menininką ir išskirtinę asmenybę. Tarp jų ir lietuvių aktorius Donatas Banionis, suvaidinęs pagrindinį vaidmenį filme „Soliaris“ (pagal to paties pavadinimo lenkų rašytojo fantastą S. Lemo romaną):

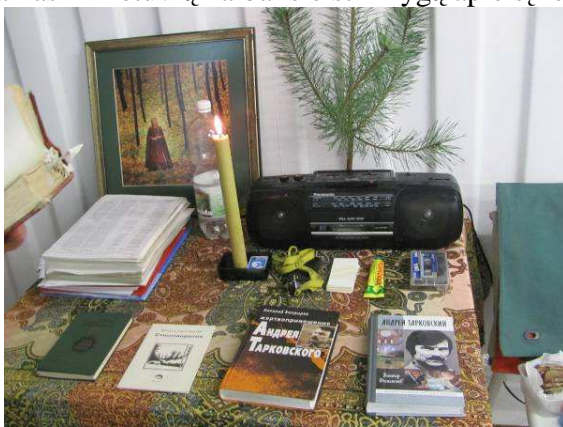

Nebuvo šio dokumentinio filmo aptarimo. Vietoje to gyvais ir autentiškais prisiminimais pasidalino V. Degtariovas, kuris yra dalyvavęs šiam režisieriui statant garsųjį filmą „Stalkeris“. Jam, bestudijuojant S. A. Gerasimovo kinematografijos institute Maskvoje, teko klausytis jau žvaigžde tapusio A. Tarkovskio paskaitų, o vėliau artimai bendrauti su jo tėvu Arsenijumi, išskirtiniu rusų poetu ir vertėju, seserimi kalbininke Marina ir jos sūnumi Michailu – rašytoju, kurie, beje, visi trys yra lankęsis Lietuvoje.

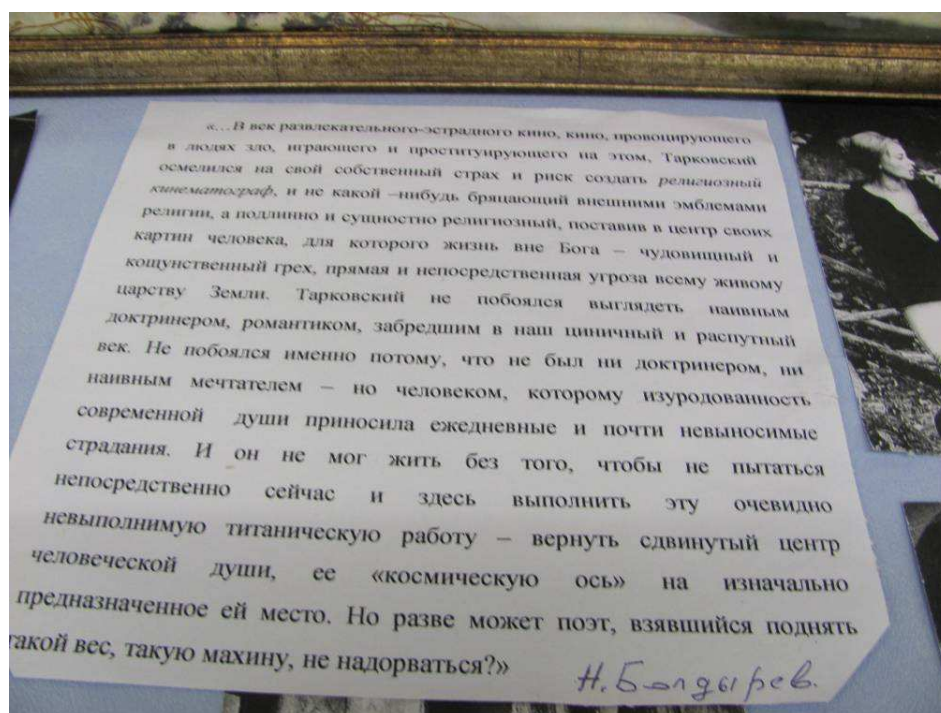
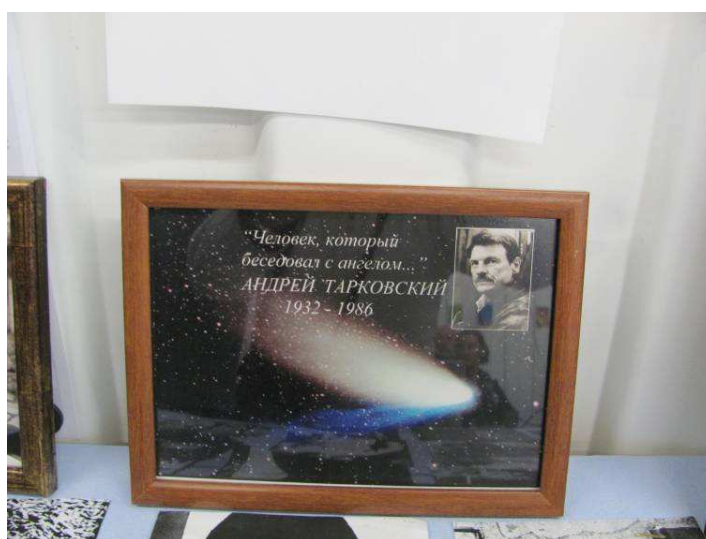

*

Vasilijus Degtariovas, pristatydamas paties A. Tarkovskio knygą ir atsiminimų apie jį leidinius, pasirodžiusius rusų kalba, iš jų išskyrė N. Boldyrevo „Andrejaus Tarkovskio aukojimas“. Paminėjo, kad ruošiamasi ir lietuvių kalba išleisti knygą apie šį režisierių.

*

*

Vasilijus Degtjariovas vakaro metu paviešino savo ir bendraminčių brandinamą norą Lietuvoje įkurti „Stalkerio“ klubą, kuris apjungtų žmones, ieškančius gilesnių žmogiškosios būties prasmių gyvenime ir kūryboje. Pagarsino: „A. Tarkovskio filmas „Stalkeris“ (pastatytas pagal brolių Arkadijaus ir Boriso Strugackių apysaką „Piknikas šalikėlėje“), kuris taupymo sumetimais filmuotas ant nupigintos užsieninės juostos (Sovietų Sąjungoje užsieniniai gaminiai vertinti) dėl nepastebėto juostos broko iš pirmo karto nepavyko. Buvo perfilmuojamas antrą kartą. Dėl pakartotino filmavimo, o iš dalies pakeitus ir operatorių, pasiekta geresnių rezultatų. Šis filmas Kanų festivalyje laimėjo Visuotinio žiuri prizą ir pakėlė Geležinę uždangą A. Tarkovskiui patekti į Vakarus, kuriuose galėjo pasižmonėti ir pasirinkti: laisvas ir nuo politinės konjunktūros nepriklausomas kūrybos sąlygas

užsienyje ir nelaisvas, sugrįžus atgalios į savo Sovietinę tėvynę. Pasirinko užsienį ir pasidarė amžinu Sovietų Sąjungos priešu.“

„Beepart“ centre eksponuoti beveik visi A. Tarkovskio kinematografiniai darbai, kurie šiuo metu ir Lietuvoje prieinami skaitmeninėse laikmenose. Vasilijus Degtiariovas kvietė nemačiusius A. Tarkovskio filmų, juos pamatyti, informuodamas: jų įrašų už prieinamą kainą galima įsigyti beveik visuose didesniuose prekybos centruose Vilniuje. Anot jo, šio kūrėjo filmai savo giliomis meninėmis išvalgomis geriau atsiskleidžia ne aptarinėjami, o žiūrimi.

*

Vakaras užbaigtas A. Tarkovskio tėvo Arsenijaus skaitoma poezija, kuria V. Degtiariovas seniai žavisi ir moka mintinai. Tą jis įrodė ir šiame vakare.

*

Įdomu, kad Andrejus Tarkovskis pasekė negeriausiu savo tėvo pavyzdžiu. Ir jis, kaip tėvas, antrą kartą sukūrė šeimą, nors nuo mažumės, likęs gyventi su mama, stipriai išgyveno dėl tokio jo poelgio.

*Parengė Angelė Šarlauskienė
Pilaitės kronikininkė*